

„Ha az ünnep
elérkezik az
életben, akkor
ünnepelj
egészen...”

Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejts el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata. Az ünnepet nem csak a naptárban írdák piros betűvel. Nézd a régiakat, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek! Az ünnep a különbözőség.

Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás. Az ünnep legyen ünnepies... mindenk fölött legyen benne valami a régi rendtartásból, a hetedik napból, a megszakításból, a teljes kikapcsolásból, legyen benne áhítat és föltétlenség. Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme.

Készülj föl rá testben és lélekben. S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is. Ilyenkor felejts el mindent, figyelj az ünnepre.”

Márai Sándor

Gyermekszépségverseny Mórahalom legangyalibb gyerkőcei

Jelentkezés
Augusztus 17-ig
Aranszöm Rendezvényház
Tel. 62/281-219

Kategóriák:

Picurka 3-5 éves korig
Huncutka 6-10 éves korig
Kölyök 11-14 éves korig

Augusztus 20.
Aranszöm Rendezvényház

VÁROSI ÉS ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

■ A **Mórahalmi Ugrókötles Csoport** a Svédországban megrendezett Csapat Európa Bajnokságról 1 arany és 2 bronzéremmel tért haza.

■ A Mórahalmi **Napköziotthonos Óvoda**, valamint a **Huncutka Bölcsőde és a Családi Napközi** a nyári nagytakarítás miatt **augusztus 3-a és 23-a között zárva tart**. Irodai ügyelet naponta 8 és 9 óra között, illetve megbeszélés szerint, egyeztetés alapján biztosított.

■ A Móra-Vitál Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft. járóbeteg szakellátási tevékenysége új szakrendeléssel bővült. **Dr. Kecskés Gabriella** minden **hétfőn 16 és 18 óra között tartja gyermek fül-orr-gégészeti magánrendelését.**

■ **Új nyitva tartási rend** szerint áll az ügyfelek rendelkezésére az **ÉGAZ-DÉGAZ ZRT mórahalmi irodája**, amely ezentúl **minden szerdán 16-tól 20 óráig, és csütörtökön 8-tól 12 óráig tart nyitva.**

■ „**Mórahalom régen és ma**”- címmel a település városá válásának 20 éves évfordulója alkalmából **fényképművelést** rendeznek az Aranyzöm Rendezvényházban. Kérik a lakosokat, hogy amennyiben vannak olyan fényképek a városról, amiket szívesen közzétennének egy kiállításon, adják le azokat az Aranyzöm Rendezvényházban.

■ A napok óta tartó **magas UVB sugárzás** miatt érdemes a tűző napon való huzamosabb tartózkodást kerülni és sok folyadékot fogyasztani. A város területén található **ivóvizek jó minőségű ivóvizet biztosítanak.**

■ A sok eső és a napos idő hatására sok helyen nagy mennyiségű gaz indult növekedésnek, amit a legtöbben irtanak is, egyes helyeken azonban megfelelően megfednek erről. **A gyomirtás elmaradása esetén az ellenőrzéskor először csak felszólítást kap az ille-**

tó, ha ennek ellenére továbbra sem végzi el a szükséges munkálatokat, akkor bírságra számíthat.

■ Egy óras **műsorral mutatkozott be a fővárosi közönségnek a Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola Fúvószenekara a közelmúltban a Budai Vigadó előtti téren**. A fúvósok fellépésére a Magyar Művelődési Intézet és Kéz- és Zenevészeti Lektorátus által megszervezett „Corvin tér – zene” elnevezésű koncertsorozat keretében került sor.

■ **Mórahalom Város Önkormányzata Útpénztári finanszírozásból építette meg a Mórahalom és Domaszék közti közlekedésbiztonsági kerékpárutat**. A megépült kerékpárút sikeres műszaki átadása után a projekt pénzügyi elszámolása is lezajlott. A Nemzeti Közlekedési Hatóság képviselői július 30-án, csütörtökön fogadták az érintetteket az Aranyzöm Rendezvényházban a forgalomba helyezési eljárás lezárására.

■ A „**Befektetőbarát Településekért Program**” keretében **közös műhelymunkát** szervezett az ITD Hungary július 30-án csütörtökön az Aranyzöm Rendezvényházban. Az eseményen a résztvevők konkrét segítséget kaptak befektetés ösztönzési stratégiájuk kialakításához. A programon professzionális városfejlesztési tanácsadók közreműködésével tárgyalták meg Mórahalmon kívül Békéscsaba, Gyula és Makó stratégiáját annak érdekében, hogy minél több beruházást vonzzanak a szóban forgó városok.

■ Mórahalom Város Önkormányzata **pályázatot** nyújtott be a Környezet és Energia Operatív Programhoz a **„Fenntartható Fejlődés Házának” létrehozására**. A környezettudatos életmód közvetítését szolgáló intézmény a kistérség helyi termelői által előállított termékeknek biztosítana nagyobb teret.

■ Egyedülálló **gyermekfürdő és szaunavilág létrehozását tervezik az Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdőben**. Ennek érdekében Mórahalom Város Önkormányzata támogatásra irányuló igényt nyújtott be a Dél-alföldi Operatív Program keretében meghirdetett egészségügyi fejlesztések megvalósítása tárgyában közölt pályázati kiírásra.

■ A **kompetencia alapú oktatás bevezetését célozza** a mórahalmi óvodában és iskolában az a **pályázati projekt**, amelyet Mórahalom Város Önkormányzata a Társadalmi Megújulás Operatív Programhoz nyújtott be. A pályázathoz kapcsolódó közbeszerzési eljárás ajánlattételi határideje 2009. augusztus 13-a.

■ A **Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium a Csongrád megye területén lévő erdőkre, valamint az erdőterületek határáról számított kétszáz méteren belüli területekre is - átmeneti időre - azonnali hatállyal általános tűzgyújtási tilalmat rendelt el**. Az erdőben kirándulók, valamint a mezőgazdasági területeken dolgozók által eldobott égő cigaretta csikk és dohánytermék

fokozott tűzveszéllyel jár. A tilalom idején a felsorolt területeken tilos a parlag- és gázegetés is.

■ **Mórahalom város Képviselő testülete augusztus 27-én tartja soros ülését** a polgármesteri hivatal tárgyalótermében. A testületi ülés fő napirendi pontjaként beszámoló hangzik el az önkormányzat 2009. évi költségvetésének I. félévi végrehajtásáról.

■ **Újabb bivaly család érkezett a nagyszéksői bivalytelepre** a közelmúltban. A család tagjai: Rómeó a bika, Júlia a tehén, és Joda a gyerekük. A bivaly család 28 napos karanténban van, majd az egészségügyi vizsgálatokat követően beengedik őket a már meglévő csorda közé. Velük együtt immár 48-ra emelkedett a Széksősen élő bivalyak száma.

■ **Országos kirakodó- és átlavásár lesz augusztus 16-án**, vasárnap a Munkácsi Mihály utcai vásártéren. A nagy érdeklődésre való tekintettel a szervezők kéri, hogy aki teheti, személygépjárművét hagyja otthon, és vigyázzanak értékeikre.

Összeállította:
BERTA ZSOLT

CSALÁDI ESEMÉNYEK

HÁZASSÁGKÖTÉS
2009. júliusában Mórahalmon nem történt házasságkötés.

SZÜLETÉS

Ilia Katalinnak és Kovács Istvánnak **Áron** ♦ Kovács Orsolyának és Tandari Csabának **Ákos** ♦ Zódi Izabellának és Gajdács Sándornak **Laura és Loretta** ♦ Komócsin Gabriellának és Kothencs Zoltánnak **Ádám** ♦ Pásztor Mónikának és Hajdú Zsoltnak **Tamás**, Börcsök Melindának és Szűcs Zsoltnak **Péter** ♦ Somogyi Tündének és Császá Józsefnek **Noémi** ♦ Jeremi Irénnek és Czékus Csabának **Diána Bianka** ♦ Csiszár Melindának és Maczka Sándornak **Ma-**

xim ♦ Farkas Zsuzsának és Csiszár Dánielnek **Kincső** ♦ Mészáros Beáának és Rauch Zoltánnak **Kitti** ♦ Teodós Erikának és Kiri Józsefnek **Brigitta** nevű gyermeke született. *Gratulálunk és jó egészséget kívánunk!*

HALÁLOZÁS

Vér Béláné Kónya Mária Béke u. 85. ♦ **Papp József** Egyenlőség 8. ♦ **Baranyás Dezsőné** Kószó Matild Tánccsics u. 7. ♦ **Komócsin Jenő** VII. ker. 173. ♦ **Bokodi József** Juhász Gyula u. 18/B. ♦ **Somogyi Imréné** Vass Mária Kapás u. 20. ♦ **Börcsök Ferenc** Szegedi út 1. szám alatti lakosok elhunytak. *Nyugodjanak békében!*

Ügyfélszolgálati rendszer kialakítása Mórahalom város Képviselő-testülete Polgármesteri Hivatalában

Mórahalom város Önkormányzata sikeres pályázatot nyújtott be az Államreform Operatív Program keretében meghirdetett „ÁROP-1.A.2/A Polgármesteri Hivatalok szervezetfejlesztése” tárgyú pályázati felhívásra. Az önkormányzat pályázati programja 21.500.000,- Ft összértékű, melyből 19.780.000,- Ft a támogatási összeg, és 1.720.000,- Ft az önerő összege.

A Kormány által meghirdetett Államreform egyik fontos eleme, hogy az igazgatási rendszer teljesítményét és a nyújtott szolgáltatások színvonalát a szűkös erőforrások optimális felhasználása mellett növelje.

Az önkormányzat által megvalósítani kívánt projekt, összhangban a kiíró akaratával, három fő területet ölel fel:

1. A döntési mechanizmus korszerűsítése
2. A költségvetési gazdálkodás eredményességének javítása
3. **Partnerség erősítése**

A kiíró által megjelölt fenti fő prioritások összesen 24 részterületéből 14-et foglal magában a pályázati program, melyekkel az önkormányzat célja a pontos munkavégzés folyamatának állandó tökéletesítése mellett az ügyfélközpontú működés megvalósítása is.

A projekttel Mórahalom város Önkormányzata a következő eredményeket kívánja elérni:

- „egyablakos” ügyfélszolgálat létrehozásával hatékonyabb működésmód, valamint az ügyfelek kiszolgálása és a nyújtott közszolgáltatások minőségének javulása
- a szervezeti egységek közötti kommunikáció, együttműködés erősítése, mely az eredményes, korszerű működést szolgálja
- a szervezet átalakításával, a folyamatok módosításával még teljesebb ügyfélszolgálat megvalósítása
- az önkormányzat intézményeivel fenntartott jelenlegi

kapcsolatok erősítése

A végrehajtás során előtérbe helyezzük az együttműködés javítását, a stratégiai menedzsmentgondolkodás és eredményességi szemlélet erősítését. A projekt legfontosabb és a lakosság számára a jövőben kézzelfogható eredményként realizálható célja, hogy felmérje és megalapozza a majdani központi ügyfélszolgálat kialakításához szükséges szervezeti, személyi, szabályozási szükségleteket, feltérképezze azokat az ügypéldákat és feladatokat melyek a központi ügyfélszolgálatba szervezhetőek, és ehhez igazítsa a hivatal belső folyamatait.

A projekt végrehajtása érdekében 2009. áprilisában sikeres közbeszerzési eljárást folytattunk le, melynek eredményeként a 4Sales Systems Kft. nyerte el a megvalósítás lehetőségét. Jelen időpontig riportok, felmérések készítése, a szervezet átvilágítása, súlyponti problémák diagnosztizálása és képzések lebonyolítása történt meg, továbbá a felmérés eredményeként javaslatok megfogalmazására és hosszú távú fejlesztési koncepció kidolgozására került sor. A projekt további részében a szervezetfejlesztési folyamat eredményének végrehajtása, a három fő fejlesztési részterület telepítése, a pályázatban meghatározott indikátorértékek teljesítése, a rendszer aktiválása, tesztelés, visszaigazolások gyűjtése valósul meg. A projekt tervezett befejezése 2010. november 15.

Támogató: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22.)

A projekt végrehajtásában közreműködő szervezet: VÁTI Kht FPÜ-ÁROP-EKOP Igazgatósága

(1016 Budapest, Gellérthegy u. 30-32.)

AZ ÁLLAMPOLGÁRI JOGOK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSÁNAK

FELHÍVÁSA

CSONGRÁD MEGYE POLGÁRAIHOZ

TISZTELT ÁLLAMPOLGÁROK!

Ha úgy ítélik meg, hogy valamely hatóság, illetve közszolgáltatót végző szerv alapvető jogaikkal összefüggésben visszaélést, sérelmet okozott Önöknek, kérhetik az állampolgári jogok országgyűlési biztosának segítségét. Panaszai további tájékoztatásához a biztos kérésére gyűjtőládák állnak a rendelkezésükre a következő helyszíneken:

■ **Szeged Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala 6745 Szeged, Széchenyi tér 10.**

■ **Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala 6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1.**

■ **Szentes Város Polgármesteri Hivatala 6600 Szentes, Kossuth tér 6.**

■ **Makó Polgármesteri Hivatala 6900 Makó, Széchenyi tér 22.**

■ **Csongrád Város Polgármesteri Hivatala 6641 Csongrád, Kossuth tér 7.**

■ **Mindszent Város Polgármesteri Hivatala 6630 Mindszent, Köztársaság tér 31.**

■ **Mórahalom Város Polgármesteri Hivatala 6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 2.**

■ **Kistelek Város Polgármesteri Hivatala 6760 Kistelek, Árpád u. 1-3.**

■ **Sándorfalva Város Polgármesteri Hivatala 6762**

Sándorfalva, Szabadság tér 1.

■ **Csanádpalota Város Polgármesteri Hivatala 6913 Csanádpalota, Kelemen László tér 10.**

A panaszládákba 2009 július 13-tól 2009 augusztus 31-ig dobhatják be leveleiket, lehetőleg csatolva a panasszal kapcsolatos iratok fénymásolatait.

Beadványukat 2009. augusztus 31-ig postán is elküldhetik az **Országgyűlési Biztos Hivatalához** (1051 Budapest, Nádor u. 22.), vagy e-mailben is továbbíthatják azt a panasz@obh.hu címre.

Panaszaikat a biztos kivizsgálja, illetve – amennyiben nem tartoznának a hatáskörébe – továbbítja az illetékes hatóságnak. Az esetleg szükséges személyes meghallgatás időpontjáról írásbeli értesítést küldünk.

Hatáskör hiányában az országgyűlési biztos nem tud segítségükre lenni, akkor ha

– az ügyben nem merítették ki a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket,

– az ügy 1989. október 23-a előtt indult,

– jogerős határozatát egy évnél régebben hozta meg a hatóság,

– az ügy elbírálása ügyési és bírói hatáskörbe tartozik.

PROF. DR. SZABÓ MÁTÉ S.K.

az állampolgári jogok országgyűlési biztosja

Tanyagondnoki találkozó Mórahalmmon

2009. július 2-án tanyagondnoki találkozóra került sor Mórahalmmon. Az eseményre Mórahalom várossá avatásának 20 éves évfordulójára szervezett Homokháti Sokadalom adott lehetőséget.

Meghívásunkat több mint 130 vendég: Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megye településeinek polgármesterei, falu- és tanyagondnokai, jegyzői, intézményvezetői fogadták el.

Fontosak számunkra az ilyen találkozók, hiszen olyan kollégákkal van alkalmunk tapasztalatot cserélni, akik nap mint nap ugyanazt a feladatot látják el, mint mi. Minden településen kicsit más, de mégis ugyanaz a feladatunk, segíteni a tanyavilágban élőket, hozzájuttatni őket azokhoz a szolgáltatásokhoz, melyek elérése önerejükben már nem megoldható. Ezek a tanyagondnoki találkozók egyfajta ablakok, melyen betekinthezünk, más települések szociális ellátórendszerébe, megadva a lehetőséget, hogy az ottani tapasztalatokat hasznosíthassuk. Mi is kitértük ablakainkat és a ta-

lálkozó résztvevői betekintheztek munkánkba, a településen működő, a közösségért tenni akaró intézmények, civil szervezetek, szolgálatok életébe.

A találkozó Csóti Tímea A segítő című versével kezdődött. Csányi László alpolgármester úr a település fejlődéséről, a tanyagondnoki szolgálatok szükségességéről, a tanyai képviselőtestület működéséről tájékoztatta a résztvevőket, kihangsúlyozva a homoki emberek munkaszeretetét, kitartását, ami a gazdálkodásban generációk óta átörökítődik, megalapozva a település jövőjét. Hangsúlyozta az összetartás, az összetartozás erejét, a civilszervezetek, intézmények, gazdálkodó szervezetek igyekezetét a szebb és harmonikusabb életkörülmények megteremtése érdekében.

Majd Fábricz Károlyné, intézményünk vezetője összefogta, felkonferálta az előadókat, bemutatta a mórahalmi szociális intézményt.

Kolléganőimmel, Baloghné Hegedűs Edittel és Farkas Ildikóval igyekeztünk képet adni az általunk végzett tanyagondnoki munkáról, az idáig vezető útról. Munkánkról egy pár perces film összeállítást

is megnézhettek vendégeink, ami végigkísérte a gondozási központ kollektívájának munkáját a bölcsőtől az elmúlásig.

Battancs Erika, közbiztonsági referens a tanyai közbiztonság érdekében tett lépésekről beszélt, melyeket pályázati források felhasználásával sikerült megvalósítani.

Csóke Melindától, a Mórapartner Kht. ügyvezetőjétől a mórahalmi szociális szövetkezet indulásáról, nehézségeiről tájékozódhattunk.

Tóthné Szabó Krisztina, a Szenvedélybetegek Nappali Házának vezetője a szenvedélybeteg ellátás mórahalmi tapasztalatait osztotta meg velünk.

A találkozó hátralévő részében a falu- és tanyagondnokokat érintő aktuális kérdések

ról, pályázatokról Csörszné Zelenák Katalin, a Duna-Tisza Közi Egyesület ügyvezetője tájékoztatt bennünket, lehetőséget adva az új szolgálatoknak a bemutatkozásra.

Megtudhattuk, hogy közel nyolcvanezer embert segít az Alföld öt megyéjének 205 tanya- és falugondnoki szolgálata, országosan pedig már több mint ezer szolgálat működik.

A találkozó délutáni programjaként a résztvevők a Napsugár Fejlesztőházat, a tájházat, a Szenvedélybetegek Nappali Intézményét, az Erzsébet Gyógyfürdőt, illetve a bivalyrezervátumot tekinthették meg ki-ki érdeklődésének megfelelően.

BOZÓKI IMRE
tanyagondnok

Illés-nap Temerinben

Aligha van mórahalmi, aki az elmúlt évek alatt ne járt volna Mórahalom vajdasági testvértelepülésén, ne kötött volna ismeretséget, barátságot a temeriniekkel.

A testvértelepülési kapcsolat ápolásának alappillére, hogy a két város részt vesz egymás közösségi ünnepein. Hiszen az ünnepeink, a hagyományok, a magyarság megőrzése adja azt az összetartó erőt, amely határon innen és túl egy közösséggé forraszt össze.

Temerin minden évben megünnepli Illés napját, ahová a mórahalmiak is meghívást kapnak. A község népe 1853-ban, a szabadságharc utáni in-

széges időkben, amikor jégverés és más természeti katasztrófa is sújtotta a falu határát, úgy határozott, hogy július 20-át, Illés próféta napját fogadalmi ünnepévé teszi. A második világháború után, egészen a kilencvenes évekig csupán egyházi megemlékezések voltak. A kilencvenes évek eleje óta minősült ismételten nyilvános népünnepélyé az Illés-nap. Ma már a fogadalmi ünnep kapcsán ismét szerveznek utcai felvonulást, kenyérszentelést. A régi hagyomány tiszteletét Temerin népe gyermekeire örököltette, így ez évben immár 156. éve tartották meg az Illés-napot.

A több napos programsorozaton a temeriniek színvonalas műsorral bizonyították, hogy ápolják a hagyományait, és hűek maradnak őseik fogadalmához. Az ünnepség-sorozaton Mórahalmot Csányi László alpolgármester és Dr. Szántó Mária jegyző

képviselte. Temerinben vendégként fogadták a mórahalmi nyugdíjas klubokat és a néptáncosokat, akik július 19-én este - hatalmas sikert aratva - néptánc gálán léptek a fel a művelődési házban. Július 20-án, a fogadalmi ünnep napján, 9 órakor a Gulyás Csárdától a felvonulók ünnepi menete indult a Szent Rozália templom felé. A több száz méter hosszú sorban vonuló menetben mazsorettek, a temerini civil csoportok, testvértelepülések néptáncosai, zenekarai vonultak fel, a helyiek virággal díszített fogatokon, lóháton, ünnepi népviseletben köszöntötték az ünnepet. A programsorozat záró napján, Illéskor az ünneplő lakosság a Szent Rozália templomban hálaadó ünnepi szentmisén vett részt, ahol megáldották az új kenyeret - idén, a hagyomány szerint 156. alkalommal.

Papp Renáta

„Ki az anyatejből minél többet kivett, Az lesz legerősebb testileg, lelkileg.”
Vajda János

Anyatejes Táplálási Világnap

A szülők nemzedékről nemzedékre változnak. Ami ósidők óta közös: gyermekének mindig és mindenki a legjobbat szeretné. Az élet kezdetén az egyik legfontosabb teendő a csecsemő táplálása. Néhány évtizeddel ezelőtt népszerűvé váltak a tápszekek, amelyekről azonban hamar kiderült, közel sem tudják pótolni az anyatejet. A problémát felismerve 1992-ben az Egészségügyi Világszervezet és a UNICEF ajánlására megkezdődött a szoptatás népszerűsítése. Ennek egyik lépése volt az Anyatejes Világnap bevezetése, minden év augusztus elsőjén.

Az életben maradás alapvető feltétele a táplálékhoz jutás. A természet gondoskodott az emberről, hiszen amikor megszületik, egy olyan reflexet hoz magával, aminek segítségével azonnal tudja, mit kell tennie, hogy az éltető nedűhöz, az anyatejhez jusson. A baba önkéntelenül is megtalálja anyja mellét és a szopóreflex segítségével szívni kezdi a tejet.

Magunkkal hozzuk ezt az ősi ösztönt, hiszen az életért folytatott harc emberi tulajdonság.

A világ minden részén, minden kultúrában hagyománya van a szoptatásnak. Az anyatej és az anya testében végbemenő folyamat, amely során létrejön az anyatej, misztikus és tabu téma sok kultúrában. De a fontosságát sehol nem kérdőjelezzük meg. Bár a modern civilizáció, a divat és egyéb hatásokra a mai anyákban felmerül a kérdés, hogy jó-e a szoptatás, kell-e, ha igen, meddig, stb.?

Nem lenne szabad szkeptikusnak lenni ebben a témában, hiszen mi sem kényelmesebb, egyszerűbb és egészségesebb az anyatejnél. Emellett az anya-gyermek kapcsolat elmélyítésének legjobb módja a szoptatás, ekkor vannak csakis kettesben és igazán testközelben édesanya és a csecsemő.

Miért is jó anyatejrel táplálni a csecsemőt?

Az anyatej összetételét tekintve egyedülálló, optimális arányban tartalmazza a tápanyagokat, vitaminokat és ásványi sókat, amelyek a baba

egészséges fejlődéséhez szükségesek. Az anyatej összetétele a szoptatás folyamán változik, így mindig az életkornak megfelelő anyagokkal látja el a csecsemőt.

Könnyen emészthető, segíti a bél működést.

Az anyatej immunanyagokat tartalmaz, amelyek segítik a csecsemő fejletlen immunrendszerét. Ennek köszönhető, hogy a szoptatott babák ritkábban betegszenek meg, illetve enyhébb formában vészlik át a fertőzéseket, mint mesterségesen táplált társaik. Az anyatej immunanyagainak kiemelt szerepe van a légúti betegségek és a belfertőzések elleni védelemben.

A szoptatás az allergiás megbetegedések kockázatát is csökkenti. Csecsemő- és kisgyermekkorban az ételek a leggyakoribb allergének. Az anyatej fajazonos fehérjéinek köszönhetően nem okoz túlérzékenységi reakciókat, sőt védő hatást fejt ki.

Kutatások bizonyítják, hogy zsírsavösszetétele elősegíti az idegrendszer és a látás ideális fejlődését.

Minimalizálja a gyermekkori elhízás kockázatát, és a későbbiekben csökkenti a II. típusú cukorbetegség kockázatát.

A szoptatás több mint a csecsemő táplálásának legideálisabb módja – forrása a szeretetnek, a gondoskodásnak. Csaknem minden anya, aki szoptat, úgy érzi, hogy a közelség a babához a szoptatás legszebb eleme, pótolhatatlan élmény.

Mindezek alátámasztják miért is olyan fontos, hogy a csecsemők 6 hónapos korig kizárólag anyatejet kapjanak. Ezen túlmenően legalább 1 éves korig javasolt – megfelelően kiválasztott új élelmiszerek bevezetése mellett – a szoptatás.

Sok esetben nem elegendő az anya akarata ahhoz, hogy szoptatni tudja kisbabáját, szükség van a családnak, a tágabb környezetre, a szakemberek támogatására is annak érdekében, hogy tudjon pihenni, képes legyen odafigyelni a szoptatásra. Ebben segítheti őt a védőnője is.

VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT

Felhívás a környezetvédelmi termékdíj bevallással kapcsolatban

A kecskeméti Regionális Ellenőrzési Központ felhívja a környezetvédelmi termékdíj fizetésére kötelezett ügyfelei figyelmét, hogy a 2007. évi CXXVI. Törvény 491. § (1) bekezdése alapján („A Kt. e törvénnyel módosított 3. §-ának (8) bekezdése szerinti bevallást 2010. január 1. után csak elektronikus formában lehet benyújtani.”) a fentieknek megfelelően teljesített bevallási kötelezettség csak 2009. december 31-ig gyakorolható. Az ezt követően elkészített bevallásait a bevallásra kötelezettek kizárólag elektronikus úton tudják a Regionális Ellenőrzési Központ részére megküldeni.

A kitöltött bevallás (bejelentkezést nem) elektronikus úton történő megküldésére EÜC (Egységes Ügyfélcentrum) regisztrációt követően van lehetőség. A regisztrációra vonatkozó információt a www.vam.gov.hu internetes oldalon a **Vám- és Pénzügyőrség által kiadott elektronikus nyomtatványok** link alatt található meg az alábbi témakörökben:

Az Ellenőrzési Központ javasolja az érintetteknek, hogy a regisztráció érdekében a szükséges intézkedéseket minél hamarabb tegyék meg, mivel a 2010. január 1. után küldött papír alapú bevallásokat a Regionális Ellenőrzési Központ nem fogja feldolgozni. A nem az előírtaknak megfelelő módon benyújtott bevallás az Adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény és a termékdíjas rendelkezések alapján mulasztási bírsággal sújtható:

172. § (10) **Hibásan benyújtott bevallás** esetén a magánszemély 20 ezer forintig, más adózó **100 ezer forintig terjedő mulasztási bírsággal sújtható**. Ha a késedelmesen benyújtott bevallás hibás, az adózó csak a késedelemért szankcionálható.

Az 1995. évi LVI. törvény alapján a termékdíjjal összefüggő adóügyekben a mulasztási bírságot az alábbiak figyelembe vételével kell megállapítani:

4/G. § (1) A kötelezett az Art. 172. §-ban megállapított mulasztási bírsággal sújtott jogellenes magatartása esetén a **mulasztási bírság legmagasabb összege** az ott megállapított **összeghatárok kétszerese**, ha a jogsértést termékdíjköteles termékkel kapcsolatban követték el.

Amennyiben a fenti internetes oldalakon közölt információ a regisztrációhoz nem elégséges vagy a témával kapcsolatban egyéb kérdésük van, a központ javasolja, hogy keressék a Központot az alábbi [elérhetőségek](#) valamelyikén:

Regionális Ellenőrzési Központ Kecskemét
6000 Kecskemét, Kurucz krt. 14.; Tel.:76/486-296; Fax:76/486-845;

Termékdíj alosztály: 76/502-:506, 509, 503, 518
E-mail: rek50001@mail.vpop.hu
Levelezési cím: 6001 Kecskemét, Pf. 303.

Személyes egyeztetésre a Központ ügyfélfogadási idejében vagy azon túl előre megbeszélt időpontban van lehetőség.

Ügyfélfogadási idő:

Hétfő 9:00–11:00
Kedd 9:00–11:00
Szerda 9:00–11:00
Csütörtök 8:00–16:00

dr. Tóth Natália örnagy parancsnok

(körlevele alapján a szerk.)

Lakossági tájékoztatók

Az utóbbi időben a gazdasági válsággal összefüggésben a lakosságot érintő, két rendeleti szabályozás látott napvilágot. Elsőként az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság által összeállított tájékoztatót adjuk közre, az egyösszegű támogatás igénylésével és eljárásrendjével kapcsolatos tudnivalókról. Az ehhez szükséges nyomtatványt, tájékoztatót valamint a kérelemben foglalt adatok valódiságát a Szociális és Igazgatási Osztály adja, illetve vizsgálja felül és továbbítja a feltételek megléte esetén a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságnak, a feltételek hiányában pedig hoz elutasító végzést.

A lakáshitellel kapcsolatos ügyintézés a hitelt folyósító bankoknál történik.

*Rozsnyainé Hódi Mária
szociális és igazgatási
osztályvezető*

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság tájékoztatója

A családok szociális krízishelyzetének kezelését célzó 136/2009. (VI.24.) Korm. rendelet értelmében a regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóságok a települési önkormányzat jegyzőjének javaslata alapján a gazdasági válsággal összefüggő kedvezőtlen hatások enyhítésére, az állami szociális ellátórendszer keretében nyújtott szociális segélyként egyszeri, egyösszegű - vissza nem térítendő - támogatást állapíthatnak meg.

Ki részesülhet támogatásban?

Támogatásban részesülhet a Magyar Köztársaság területén bejelentett lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező nagykorú személy, ha

- családjában a kérelem benyújtását megelőző hónapban az egy főre jutó havi

jövedelem a minimálbér nettó összegét (2009. évben **57.815 Ft**) nem haladta meg, és

- **részére** a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 6. §-a szerinti **nyugellátást nem folyósítanak**, és
- a gazdasági válsághoz kapcsolódó, előre nem látható esemény következtében a családja mindennapi életvitelének fenntartását **súlyosan veszélyeztető krízishelyzetbe került.**

Ki nem jogosult támogatásra?

Nem jogosult támogatásra az a személy, akinek a 2009. év folyamán 15.000 forintot meghaladó összegben átmeneti segélyt állapítottak meg, akinek a kérelem benyújtásakor átmeneti segély megállapítása iránti eljárás van folyamatban, aki a krízissegély iránti kérelem benyújtását megelőző 90 napon belül átmeneti segély iránti kérelmet még nem nyújtott be, kivéve, ha a helyi önkormányzat rendeletében előírt feltételek az átmeneti segélyre való jogosultságát kizárja.

Mi minősül krízishelyzetnek?

Krízishelyzetnek minősül, ha a kérelmező

- a munkahelyét 2008. szeptember 30-át követően elvesztette,
- jövedelme a 2008. szeptember havi jövedelméhez képest legalább 20 %-ot elérő mértékben csökkent,
- lakáscélú kölcsönszerződéséből eredő fizetési kötelezettsége törlesztő részlete 2008. szeptember havi összegéhez képest legalább 20 %-ot elérő mértékben emelkedett,
- egészségi állapota indokolja.

Milyen összegben engedélyezhető a támogatás?

A támogatás összege **legalább húszezer forint, legfeljebb ötvenezer – különös méltánylásra okot adó körülmény fennállása esetén legfeljebb százezer – forint.**

Hol és hogyan igényelhető a támogatás?

A támogatás megállapítása iránti kérelem az e célra rendszeresített formanyomtatványon a kérelmező

lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes **települési önkormányzat jegyzőjénél, 2009. augusztus 1-je és 2009. november 30-a között nyújtható be.** A nyomtatvány letölthető az ONYF honlapjáról (www.onyf.hu), illetőleg a települési önkormányzat jegyzőjénél és a nyugdíjbiztosítási szervek ügyfélszolgálati egységénél beszerezhető.

A kérelemhez **mellékelni kell a jövedelem összegének igazolására alkalmas iratot, a lakáscélú kölcsön havi törlesztésének emelkedését igazoló iratot.** Emellett célszerű csatolni **minden olyan iratot, az egészségi állapot indokoltságát igazoló háziorvosi, szakorvosi, kórházi igazolást, illetve orvosi szakvéleményt, stb., amely a támogatás megállapításának indokál szolgálhat.**

Kérjük a formanyomtatvány részét képező „Tájékoztató a kérelem kitöltéséhez” elnevezésű útmutatót - mely segítséget nyújt a nyomtatványon szereplő adatok pontos kitöltéséhez (így különösen a jövedelem meghatározásához, a kérelemhez csatolandó szükséges mellékletekről, stb.) - feltétlenül tekintse át a kitöltés előtt.

A támogatás egy alkalommal, a család egy tagja számára állapítható meg.

Hogyan történik a támogatás megállapítása és folyósítása?

A települési önkormányzat jegyzője a hozzá az előírt formanyomtatványon, a szükséges mellékletekkel benyújtott kérelmeket egyrészt ellenőrzi, hogy azt megfelelően és hiánytalanul töltötték-e ki, továbbá az előírt igazolásokat ahhoz benyújtották-e, másrészt a megfelelően kitöltött kérelmek esetén megvizsgálja, hogy a kérelmező a támogatásra való jogosultság feltételeinek megfelelő-e. A jegyző gondoskodik a kérelmek elutasításáról, ha a kérelmező nem tett eleget a hiánypótlási felhívásnak, vagy a támogatásra való jogosultság feltételeinek a kérelem nem felel meg.

A jegyző az igazolásával kiegészített kérelmet a szükséges mellékletekkel 8 munkanapon

belül továbbítja a támogatás elbírálására jogosult illetékes regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóság részére. A regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóság 10, illetve - rendkívül indokolt esetben - 5 munkanapon belül dönt a támogatásra való jogosultságról és a támogatás összegéről.

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság - a támogatás megállapításáról hozott határozat megérkezését követő - 5 munkanapon belül gondoskodik a támogatás folyósításáról.

A támogatás pénzügyi forrása

A támogatás pénzügyi forrását a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló törvény Szociális és Munkügyi Minisztérium fejezetében e célra elkülönített, önálló kincstári előirányzat-felhasználási keretszámlával rendelkező előirányzat biztosítja.

Az előirányzat javára a magán- és jogi személyek, illetőleg a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok 2009. november 15-éig befizetést teljesíthetnek. A felajánlások a Szociális és Munkügyi Minisztérium **10032000-00285575-50000067** számú számlaszámára teljesíthetők.

Tájékoztató a lakáshiteleknek

Július 28-tól vehetők igénybe azok a kedvezmények, amelyek a gazdasági válság hatásai miatt nehéz helyzetbe került lakáshitelek megsegítését célozzák.

A kormány szándéka a terhek könnyítésével segítséget nyújtani az átmeneti nehézségek kivédéséhez és megakadályozni a lakástulajdon elvesztését.

A segítség formáiról, igénybevitelük módjáról a következő tájékoztató nyújt eligazodást az érintettek számára.

Ki jogosult a könnyítésre?

A munkanélküliek, valamint a nem munkanélküli, de átmenetileg fizetési nehézségekkel

szembesülő lakáshitelesek.

Mi számít lakáshitelnek?

Minden olyan hitel, amelynek fedezete Magyarországon lévő lakóingatlanon alapított jelzálog, így a lakás vásárlására, építésére, felújítására jelzálogfedezettel felvett hitel, a jelzálog alapú szabad felhasználású hitel és a belföldi lakóingatlanra kötött lakáslízing.

Csak a forinthitelekre vonatkozik a segítség?

Nem, a devizahittel rendelkezők is számíthatnak segítségre.

Milyen segítséget kaphat a nehéz helyzetbe került lakáshiteles?

Törlesztési nehézségek esetén meghatározott időre, legfeljebb két évre csökkentett törlesztőrészletet kell fizetni. Az eredeti törlesztőrészletből fennmaradó részt az adós számára folyósított forint alapú áthidaló kölcsön pótolja, ennek felvételéhez az állam készfizető kezességét vállal.

Mekkora kamatot kell fizetni az áthidaló kölcsön után?

Az állami készfizető kezesség biztosítja, hogy az áthidaló kölcsön kamata alacsony maradjon. Az állami kezesség mellett felvehető hitel kamata most nem éri el a tíz százalékot.

A bank a kamaton kívül más terhet az áthidaló kölcsön után nem számíthat fel, így nincsen kezelési költség, hitelbírálatis és hitelfolyósítási díj, sem elő- és végtörlesztési díj.

Mekkora havi törlesztést kell fizetni a kedvezményes időszakban?

Munkanélküli esetén havonta legalább 10.000 forint megfizetését kell vállalni.

Aki a munkáját nem veszítette el, de átmeneti nehézségekkel szembesül, az a háztartása nettó havi jövedelmének 30 százalékaival azonos összegű törlesztést kell vállaljon. A havi jövedelem kiszámításához az áthidaló kölcsön folyósítására vonatkozó hitelszerződés kezdeményezését megelőző hónap adatát kell figyelembe venni.

Milyen esetben jogosult a munkanélkülivé vált adós a kedvezmény igénybe vételére?

Feltétel, hogy az adós munkaviszonya 2008. szeptember 30-át követően, a foglalkoztató érdekkörében felmerült okból szűnjön meg és az adós álláskeresőnek minősül.

A lakáscélú kölcsön biztosítékául szolgáló lakóingatlan az adós lakóhelyeként, vagy tartózkodási helyeként kell szolgáljon és piaci értéke az eredeti kölcsön folyósításakor nem haladhatja meg a 30 millió forintot.

A lakáscélú kölcsönre vonatkozó szerződés megkötésére 2009. június 30-ig kell sor kerüljön, a kölcsön összege pedig ne haladja meg a 20 millió forintot. Devizahitel esetén a tartozás összegét a folyósítás napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyam alapján kell átszámítani.

Milyen esetben jogosult az átmeneti fizetési nehézségekkel szembesülő, de munkáját el nem veszített adós a kedvezmény igénybe vételére?

Hitelt érdemlően igazolni kell, hogy a háztartás vagyoni, jövedelmi helyzete, illetőleg teherviselő képessége a megváltozott körülmények következtében átmenetileg nem teszi lehetővé a szerződés szerinti törlesztőrészlet megfizetését. Ilyen helyzet akkor áll fenn, ha az áthidaló kölcsönre vonatkozó hitelszerződés megkötésének kezdeményezését megelőző hónapban a törlesztőrészlet megfizetése negyedével nagyobb terhet jelent az adós számára, akár a háztartás nettó jövedelmének ilyen arányú csökkenése, akár a törlesztőrészlet emelkedése miatt.

A lakáscélú kölcsön törlesztőrészlete nem haladhatja meg az igénylő háztartásában a nettó havi jövedelem 40 százalékaival.

A felvett lakáscélú kölcsön összegére vonatkozó korlát az adós háztartásában élők számára igazodik. Eszerint az eredeti lakáshitel nem lehetett több 10 millió forintnál, ha a háztartás tagjainak száma ötnél kevesebb; öt vagy annál több tagból álló háztartás esetén pedig 20 millió forint a hitelösszeg határa. Devizahi-

tel esetén a tartozás összegét a folyósítás napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyam alapján kell átszámítani.

Mennyi idő alatt kell visszafizetni az áthidaló kölcsönt?

A munkanélküliek az igénybe vett áthidaló kölcsönt a folyósítást követő tíz év alatt, a nem munkanélküliek pedig öt év alatt fizetik vissza.

Hogyan vehető igénybe az átmeneti segítség?

Az áthidaló kölcsön felvételét annál a pénzügyi intézménynél kell kezdeményezni, amelyik az eredeti lakáscélú hitelt nyújtotta. Az igényléshez szükség van néhány igazolásra, így a munkanélküli igénylő be kell mutatassa a munkaviszony megszűnésére vonatkozó iratot, az állami foglalkoztatási szerv igazolását arról, hogy az igénylő álláskeresőnek minősül, nem munkanélküli igénylőnek pedig a háztartás nettó havi jövedelmét kell igazolnia.

Meddig vehető igénybe a segítség?

Az áthidaló kölcsönre vonatkozó szerződés megkötése 2010. június 30-ig kezdeményezhető.

12. Milyen segítségre számíthat az, aki az áthidaló kölcsön ellenére sem tudja visszafizetni a lakáshitelét?

Ha az adós az állami segítség ellenére sem tudja törleszteni a hitelét, akkor a hitelt folyósító bank érvényesíteni fogja a jelzálogra vonatkozó igényét, ami a gyakorlatban a lakás értékesítését jelenti. Ez azonban nem jelenti automatikusan, hogy az adós és családja elveszíti otthonát: a nehéz helyzetbe került, lakáshittel rendelkezők védelméről szóló törvény megteremtette annak lehetőségét, hogy az árverezésre kerülő otthon az önkormányzat elővásárlási jogával élve megvásárolja, majd azt – a piacinál kedvezőbb feltételekkel – a bent lakó adósnak bérbe adja. Az önkormányzatok számára a vásárláshoz szükséges forrást szükség esetén a Magyar Fejlesztési Bank kedvezményes hitelkonstrukciója biztosítja.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

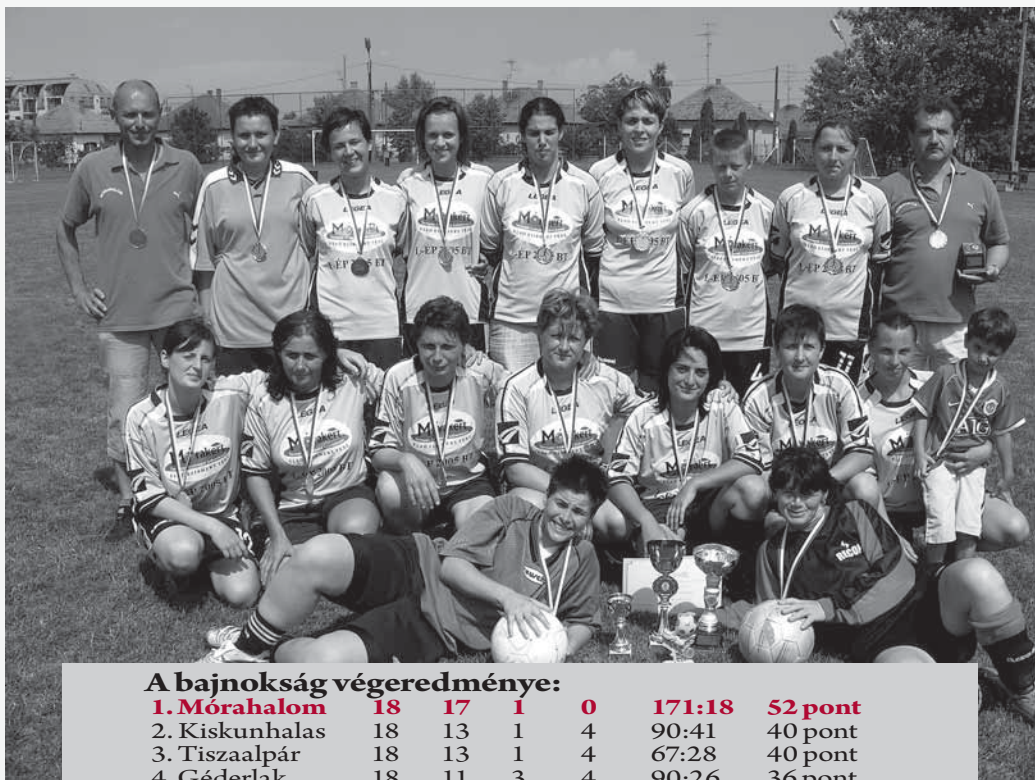
2006-ban a Homokháti Kistérség képviselői 11 fős Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot (KEF) alakítottak Mórahalmon.

Az addigi előzetes helyzetfelmérés (rendőrségi és iskolai információk) alapján kistérségünkben is nőtt a kábítószeresek kipróbáló fiatalok aránya. Ennél jellemzőbb mértékben emelkedett az alkoholfogyasztás mértéke és súlyosbodtak ezek következményei.

A fentiek miatt kistérségünkben is lépéseket kell tennünk a probléma visszaszorítására.

A KEF egyik alapvető célként fogalmazta meg, hogy a társadalom váljon érzékenyebb a droggkérdések hatékony kezelése iránt, a helyi közösségek pedig növeljék a problémamegoldó készségüket a jó ügy érdekében.

Ennek elérése érdekében a Homokháti KEF a helyi és kistérségi kábítószerügyi hálózatban prevenciós kisfilmeket sugároz július hónaptól kezdődően, amelyek megfelelő szakmai információkkal szolgálnak a kábítószer-probléma megelőzése céljából.

A bajnokság végeredménye:

1. Mórahalom	18	17	1	0	171:18	52 pont
2. Kiskunhalas	18	13	1	4	90:41	40 pont
3. Tiszaalpár	18	13	1	4	67:28	40 pont
4. Géderlak	18	11	3	4	90:26	36 pont
5. Dusnok	18	8	1	9	68:48	25 pont
7. Városföld	18	8	0	10	45:75	24 pont
6. Jánoshalma	18	7	2	9	32:64	23 pont
8. Kalocsa	18	4	0	14	28:96	12 pont
9. Jászszentlászló	18	2	1	15	26:76	7 pont
10. Apostag	18	2	0	16	23:167	6 pont

Megvédte bajnoki címét a mórahalmi női focicsapat

A 2008-évi sikert megismételve ismét bajnoki címet nyert a mórahalmi női focicsapat, a Bács megyei keresztpályás bajnokságban, mindezt veretlenül. A bajnokság gólkirálynője Baksa Katalin lett 46 találattal.

A bajnokcsapat tagjai:

Sebestyén Bernadett, Lázár Szabina, Förgeteg Livia, Farkas Mariann, Augusz Ágnes, Becsei Ibolya, Ilia Ildikó, Papp Melinda, Papp Gizella, Perjés Edit, Katona Zoltánné, Sashalmi Erika, Baksa Katalin, Nagy Anita, Horváth Melinda, Kordás Mária

Edző: Timotity Milán

Csapatvezető: Tanács Zoltán

A 9. Mórahalmi kupa eredménye

A Mórahalmi Tömegsport Egyesület szervezésében 9. alkalommal került megrendezésre a női felnőtt és leány labdarúgó torna. 5 felnőtt és 3 lánycsapat részvételével 2009. június 20-án folyt a küzdelem. Mórahalmot egy leány és két felnőtt csapat képviselte. A lányoknak a 3. helyet sikerült megszerezni Ásotthalom és Békéssámson csapata mögött. A legtöbb gólt, összesen 5-öt az ásothalmi Fodor Erika lőtte, míg a legjobb hazai játékos Nagy Dzszenifer lett. **A mórahalmi csapat tagjai:** Bózsák Andrea, Meleg Anita, Deák Bernadett, Pál Kinga, Nagy Dzszenifer, Demus Henrietta, Kozenkay Adrienn, Apatóczky Alexandra. A felnőttek két pályán körmérkőzéseken döntöttek a végső sorrendről.

A mórahalmiak eredményei:

Mórahalom I – Kiskunhalas	3:3
Mórahalom I – Szabadka	2:5
Mórahalom II – Szabadka	0:7
Mórahalom I – Mórahalom II	1:6
Mórahalom I – Harkány	0:3
Mórahalom II – Harkány	3:0
Mórahalom II – Kiskunhalas	3:1

A torna végeredménye:

1. Szabadka	10 pont	22–4 gólarány
2. Mórahalom II	9 pont	12–9
3. Kiskunhalas	5 pont	10–8
4. Harkány	3 pont	3–15
5. Mórahalom I	1 pont	6–17

A torna legjobb kapusa a szabadkai hálóőr, Biljana Cosic lett. A gólkirálynő a mórahalmi csapatból Sebestyén Bernadett 6 góllal, míg a legjobb hazai játékos Kordás Mária lett.

A Mórahalom I csapat tagjai: Horváth Melinda, Becsei Ibolya, Förgeteg Livia, Papp Melinda, Ilia Ildikó, Farkas Mariann, Baksa Katalin, Nagy Anita.

A Mórahalom II csapat tagjai: Papp Gizella, Katona Zoltánné, Sashalmi Erika, Augusz Ágnes, Sebestyén Bernadett, Perjés Edit, Kordás Mária, Lázár Szabina.

A torna támogatói: Dr. Tóth Ferenc, Szűcs Tibor, Földi Lajos, Farkas György, Tóthné Klamik Gyöngyi. Köszönjük a támogatást, hiszen nélkülük nem jöhetett volna létre e torna. Továbbá köszönjük Kiss László segítségét a játékvezetésben, és Tóthné Klamik Gyöngyinek a torna zökkenőmentes lebonyolítását.

Várjuk a foci iránt érdeklődő lányok jelentkezését szerdánként 18 órától a sportpályán.

Tanács Zoltán

Két keréken Domaszékre

Július 18-án rekkenő nyári hőségben mórahalmi kerékpáros csapat indult Domaszékre. Az 55. sz. főút mellett megépült kerékpárút ünnepélyes átadására kerekeztünk, amelyre Kispéter Géza, Domaszék község polgármestere hívta meg a mórahalmiakat. A 8521 méter hosszú utat már az új kerékpárúton, az út menti fák árnyékában tehetjük meg, biztonságban. A mórahalmi kerékpáros „delegáció” délután fél 3-kor indult az Aranyszöm Rendezvényház elől. Közel háromnegyed órás kerékpározás után érkezünk meg a domaszéki bekötőútnál rendezett ünnepségre, ahol a mórahalmi ugróköteles csapat, a Mórahalmi Ifjúsági Szervezet tagjai és Malmosné Borsi Edit tanárnő kíséretében az 5. osztályosok képviselték a kerékpározó mórahalmiakat.

Papp Renáta

Sulira fel!

A gyermekek számára az egyik legmegterhelőbb időszak az iskolakezdés. Az újdonság, varázsa, a kíváncsiság természetes minden leendő elsős gondolataiban.

Van viszont néhány fontos részlet, amelyre a szülőknek mindenképpen célszerű odafigyelni ahhoz, hogy a gyermek testi fejlődése megfelelő legyen. Az iskola első osztálya alapvető változásokat hoz a kisgyermek életében. Az óvodában a nap jelentős részét játékkal, mozgással töltik, ezzel szemben az iskolában szigorúbb a napirend, órákat kell egyhelyben ülni. Ráadásul a technika fejlődésével egyre többen töltik szabadidejüket otthon is a számítógép, a televízió előtt.

Az iskolában az órák közti szünet marad csak a mozgásigény kielégítésére, illetve a tornaórák. Jelentős részüknek ez az idő kevés, ezért célszerű további sporttevékenységet választani számukra, amelyet szívesen végeznek. A rendszeresen végzett mozgás, torna, úszás, labdajáték és egyéb sportágak mellett hogy kielégítik a gyermek mozgásigényét, javítják az edzettséget és megelőzhetik számos mozgásszervi rendellenesség kialakulását. A már meglévő elváltozásokat pedig jótékonyan befolyásolják.

Jótékony hatásúak továbbá az elhízás megelőzésére, és ennek következményeként a későbbiekben kialakuló szív és érrendszeri valamint anyagcsere betegségek elkerülésére. Nem utolsó szempont tehát, hogy egy gyermekkorban elsajátított sportág felnőttkorban is tovább folytatva a sportolás nyújtotta örömkönn kívül az egészség megőrzésének fontos támasza lehet.

Az iskolatáska

A kisgyermek gerincoszlopa csecsemőkortól a felállás, ülés, járás elkezdését követően fokozatosan nyeri el normális formáját, vagyis fiziológiai görbületeit. Ezek a görbületek mellett természetesen nagy szerep jut a gerincet működtető izmoknak is. Érthető, hogy egy jó izomzatú gyermek kevésbé van kitéve a gerincet

erő nagyobb megterhelések károsító hatásának. A súly cipelése (iskolátáska) önmagában még nem változtatja meg a fiziológiai görbületeket. Az aránytalan, az izomzat teherbírását megközelítő vagy azt meghaladó súly azonban túlterheli az izomzatot, így panaszok forrása lehet, és kifáradásból adódóan kóros görbületek kialakulásához vezet (scoliosis, lapos vagy fokozottan domború hát).

Az óvodában végzett vizsgálatok során kevés rossz tartású gyereket találunk, míg az iskolásoknál az évek számának növekedésével jóval gyakrabban fordul elő gerincdeformitás. Ebben szerepe lehet a fokozott fizikai terhelésnek, így az iskolatáskanak is. Az egyenlő teherelosztás szempontjából a manapság divatos hátizsákok, hátitáskák előnyösebbek a kézi táskáknál.

A láb

A másik fokozott statikai terhelésnek kitett testrész a láb, boltozatai (hosszanti és haránt) szintén kisgyermekkorban alakulnak ki, a járáskézdet után. Az egészséges boltozatok viszik át a testsúlyt egyenletesen a talajra. A jó hosszanti boltozat kialakulásának a feltétele a sarok normális állása, vagyis ha a sarkat hátulról vizsgáljuk, annak közel függőleges a helyzete. Ennek biztosítására fontos a jó cipő: kerge a saroknál erős legyen, tartsa a lábat, szükség esetén a sarok döntésével. A boltozatok hibái már óvodás korban jelentkeznek, de ekkor még megfelelő cipővel, lábtornával az esetek jelentős részében korrigálhatók. Idősebb gyerekeknél már jelentkezhet a boltozat lelapulása, a lúdtalp, mely súlyos panaszok, illetve további deformitások forrása is lehet. Ezért célszerű rendszeres néhány perces otthoni lábtornát bevezetni a deformitás megelőzésére, valamint amennyiben lehetséges, minél többet járjon a gyermek mezítláb a homokban (mint őseink!).

A jól tervezett hátitáska, a megfelelő lábbeli, illetve a mozgásigény kielégítése tehát hozzásegíti a gyermeket a jó kondíció eléréséhez, s egyúttal a mozgásszervi panaszok kialakulása is megelőzhető.

MASA ANDREA
iskolavédőnő

IFJÚSÁGI HÍREK

Ifjúsági lan party

Maratoni lan party-t szervezett a Mórahalmi Ifjúsági Szervezet július végén a Cacao Clubban. A számítógépes játékok szerelmesei három napon át játszhattak, versenyeken vehettek részt. A résztvevők és a szervezők közös kerti party-val zárták a programot. Köszönet a szervezésben résztvevő fiataloknak: Ónozó Péter, Móra Balázs, Dobó Zoltán.

Nyertes ifjúsági pályázatok a DARIT-től

Július 28-án a Csongrád Megyei Önkormányzat épületében elismerő oklevél átadásával köszöntötték a Dél-alföldi Regionális Ifjúsági Tanács által meghirdetett gyermek és ifjúsági célú pályázati kiírás nyertes pályázóit. Mórahalomról az Esély Szociális Magánalapítvány két kategóriában, ifjúsági tábor és ifjúsági kezdeményezés kategóriában is sikeres pályázatot nyújtott be. Az elnyert támogatásból Homokháti Tábor és Homokháti diák-önkormányzatok találkozója valósul meg. *A programokat a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram támogatja. IFJ-GY-DA-09-TA-0113, IFJ-GY-DA-09-A-0060*

Ifjúsági táborozás

Folyamatosan zajlanak a START- Községi tevékenységekkel a mórahalmi ifjúsági élet fellendítéséért pályázati program keretében megvalósuló ifjúsági programok. A Mórahalmi Ifjúsági Szervezet által elnyert támogatásból többek között tréningek, sportnap, közösségépítő programok, csocsó party valósult meg az elmúlt hónapokban. A nyár végén pedig közösségépítő táborban vehettek részt a programba csatlakozott fiatalok. (Részletek a plakátokon.) *A projekt a Fiatalok Lendületben Program támogatásával valósul meg. HU-12-073-2008-R5*

DICSÉRTESSEK A JÉZUS KRISZTUS!

Sok szép élménnyel gazdagodott az egyházközség az elmúlt hónapban is.

Épp, hogy elbúcsúztattuk püspök atyát, miután felszentelte az új harangokat, és megbérmálta fiataljainkat, máris elérkezett az Úrnapi búcsú.

Június 27-én szombaton a Gazdakör szervezésében kévét szenteltünk a templomban, és a templomkertben. Folyamatosan érkeztek a testvértelépülésekről, nagy létszámban jöttek Temerinből is. Az estét az aratóvacsorával zártuk.

Zatykó László ferences testvér mondta az ünnepi szentmisét, amely körmenettel zárult. Majd elkezdődött a Homokháti Sokadalom.

A Sokadalom egyik záróeseménye a július 5-én megtartott Szent László búcsú volt. **Futó** Károly atyát hívtuk meg, aki 1951–1960-ig volt itt, Mórahalmon káplán. Az Ő személye is sok embert

vonzott a misére. Jelen volt a polgármester Úr, az Önkormányzat, a Mórahalmi Nótagezta, a Gazdakör, a Parasztkórus és néhány környékbeli atya. A misén köszöntöttük a 80 éveseket. Mindazok, akik eljöttek, maradandó élménnyel távozhattak.

Az ünnepi misét a Szent László körmenettel zártuk. Majd részesei lehettünk annak, ahogy **Futó** Károly atya (84 éves), **Kartal** József atya, **Kósa** Ferenc atya sok-sok év után ismét találkoztak. 50 évvel ezelőtt a környékbeli településeken voltak fiatal papok és barátok.

Június 20-án a püspök atya 5 diakónust szentelt pappá a Fogadalmi Templomban. Közülük kettőt elhívtunk ide Mórahalomra, hogy új misét mondjanak a helyi híveknek.

Antal Imre újmisést atya június 21-én mondta itt élete első

szentmiséjét, **Biacsi** József atya pedig július 26-án mutatta be szentmiséjét.

Mindketten ünnepélyes újmisést áldásban részesítettek mindannyiunkat.

Isten áldása kísérje életüket. Imádkozzunk továbbra is papi hivatásokért, hogy minél többen dolgozhassanak az „Úr szőlőjében”.

JOÓ BALÁZS
plébános

ALGYÓI LOVASNAPOK 2009. augusztus 15-16.

A Borbála Fürdő és a Sportcentrum melletti területen.
INFO: 30/223-0017, www.algyo.hu

Villanszerelés!

Épületek:

Új családi házak, Épületek,
Mezőgazdasági színek,
Tanyak szerelése,
Szivattyúk beüzemelése

Mérések: Érintésvédelmi
felülvizsgálatok,
Erősáramú berendezések
felülvizsgálata,
Villámvédelmi
felülvizsgálatok.

Démász

Partnerszerelés:

Új csatlakozások
kiépítése, Ideiglenes
szekrények telepítések,
Fogyasztás mérőhelyek
kialakítása,
Meglévő rossz mérőhelyek
rendbetétele,
Új fogyasztói csatlakozás
esetén teljes ügyintézés.

Sprock Zsolt • Tel.: 06-20/576-09-54

www.netgyogymod.mlap.hu

MATUZSÁLEM®
Természetgyógyász
RENDELŐ
Akupunktúra
Gyógymasszázs
Reflexológia

+36 30 9 581 581

A programot lezáró csoportkép

Szivárvány: gyermekek és fiatalok kábítószer-prevenációs programjai Mórahalmmon. 2009. júniusában a mórahalmi gyerekek élménypedagógiás kiránduláson vettek részt az Erdei Iskola és Zöld Közösségi Házban. A 2 napos program játékos formában biztosított lehetőséget a prevenációs ismeretek elsajátítására. A program a TÁMOP 5.2.5. pályázati konstrukció keretében valósult meg az Esély Mórahalmi Szociális Magánalaptípusú szervezésében.

Tisztelt Burgonyatermesztők, gabonatermesztők!

2009 ősztől burgonya
vetőmagok és
gabona vetőmagok
forgalmazását kezdjük
meg a következő
fajtákkal:

SOLANUM KFT által szaporított burgonya

fajták:

Adora
Agria
Balatoni Rózsa
Cleopatra
Desiree
Faluka
Góliát
Impala
Kondor
Laura
Mozart
Pannónia
Red Scarlett

Rioja
Riviera
Roko
White Lady
EUROSOL burgonya
fajtái:

Bellarosa
Anuschka
Marabel
Vineta
Laura
Red Fantasy
Jelly

HZPC burgonya fajtái:
Red Scarlett
Mozart
Cecile
Adora
Annabelle

Canberra
Cleopatra
Desiree

KRUPPA-MAG KFT fajtái:

Burgonya fajta: Pannónia
Tritikálé: Hungaro
Rozs: Ryefood
Lucerna: Olimpia
Érdeklődni:
Heller- Tanya
30/248-7291
Heller- Tanya

Bádógosmunkát vállalok!

Csatornázás, többféle
lemez munkák és szegélye-
zések, homlokdeszka cseré-
lése, régi tetők javítása.

Érd.: Ifj. Kiri József.
☎ 06-30/2381-867

**NÉMETÓRÁT
NÉMETNÉL!**
06 20 914-5995

**A Napugár Fejlesztő
ház gondozottjai
szeretnék megköszöni
Dobó Laci bácsinak
a lovaskocsikázást,
ahol nagyon jól éreztük
magunkat.**

Köszönjük!

Tenisz
oktatás

Mórahalom Rákóczi tér
www.tenisz555.mlap.hu
+36 30 9 581 581

Pentagram Földmérő Mérnöki Iroda

Szeged, Attila u. 7. 1/3.
Tel. / fax: 62/317-343
Mobil: 30/554-4346

Rövid határidővel
vállalunk:

- ◆ Megosztási
- ◆ telekhatár-rendezési
- ◆ épületfeltüntetési,
◆ művelési ág
- ◆ változási vázrajzok
- ◆ telekhatár kitűzések

+36 30 9 581 581

Építésztervezés
www.ic555.mlap.hu

MUNKAVÉDELEM *Allás*

A megoldás kulcsa...

Mórahalmi Ingatlan Iroda szolgáltatásai:

- ingatlanközvetítés
- ingatlan értékbecslés
- ügyvédi szolgáltatás, ezen belül:
  - szerződések készítése
  - birtokügyek, földügyek rendezése
  - cégügyek intézése (cégalapítás, módosítás)
  - családjogi, házassági ügyek
  - polgári perben képviselői vállalása

Tisztelettel állunk kedves ügyfeleink
rendelkezésére. Nyitva: hétfőtől péntekig 9-13-ig
Dr. Maróti Edit – ügyvéd, 06-20/926-8943
Bakos László – ügyintéző, 06-30/398-2739

Mórahalmi KÖRKÉP

MÓRAHALOM VÁROS
TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA
Felölös szerkesztő, Szűcs Julianna
Szerkesztőbizottság tagjai:
Hargitai Imre, Kalmár István,
Kosztzy Gyuláné, Pipicz Mihályné,
Rozsnyainé Hódi Mária
A szerkesztőség címe:
Mórahalom Város Önkormányzat
Tóth Menyhért
Városi Könyvtár és közösségi Ház,
6782 Mórahalom, Rózskei út 2.
Telefon, fax: 62/281-441
Kiadja: Mórahalom város
Önkormányzat, Tóth Menyhért
Városi Könyvtár és Községi Ház
Felölös kiadó: Zsifos Annamária
Készült: Agent Print Kft.
nyomdában, 700 példányban

Mindenki nagy izgalommal várta az Erdei Iskolába szervezett kézműves tábort, ahova biciklivel mentünk ki. Mikor odaértünk, elfoglaltuk a szobákat, amik nagyon gyönyörűek. Utána kimentünk játszani az udvarra, ahol közben új barátokat szereztünk.

Az első napon agyagoztunk, melyben segítségünkre volt Kiss Bernadett keramikus, akivel fejeket és figurákat készítettünk agyagból. Édesapjával, Kiss Jánossal pedig korongoztunk. Koisné Kőrösi Rozália kézműves tanár nő szervezte a

Kézműves tábor az erdei iskolában

tábort, akivel rengeteg érdekes dolgot készítettünk, pl. díszeket, térbeli madarakat, melyek a környezetünkben megtalálhatók: fecske, gólya, bagoly, gém - ezek lengetik a szárnyukat -, agyagfigurákat, szőttünk gyékény- és rongyszőnyeget, székeket dekoráltunk festéssel, batikoltunk stb. Ezek nagy részét az Erdei Iskola díszítésére szántuk, a többit hazavihettük.

Velünk volt még Lőrinczné Márki Aranka és Kovácsné Fo-

dor Katalin tanár nő is. Néhány anyuka is kilátogatott kalácsot sütni, vagy a gyerekével együtt alkotni. Utolsó nap Berta Bogi családja készítette a tábornak az ebédet. A lakoma után egy kis műsort adtunk elő, melyet

a tábor alatt mi találtunk ki, tanultunk be Egy család teljesen normál napja címmel. Díszletet is készítettünk hozzá.

Az anyagokat az Erdei Iskola, a Mórahalmi Alapfokú Művészeti Iskola, az ételt a Móra Ferenc ÁMK biztosította nekünk. Ezúton köszönjük a lehetőséget, és mindenki segítségét!

VLASITS KITTI
SZABÓ-HANGYA LEVENTE
kézműves tanulók

Napközi Otthonos Óvoda
6782 Mórahalom, Egyenlőség u. 19
☎ **06/62- 281-023**
Mobil: 06/70-3123088
e-mail: ovoda@morahalom.hu

FELHÍVÁS!

Tisztelt Mórahalmi Lakosok!

Óvodánkba a 2009/10-es nevelési évre 75 kiscsoportos korú gyermek nyert felvételt, melynek következményeként szeptember 1-től az intézmény 9. csoportját is be kell indítanunk.

Az új csoportszoba és hozzátartozó helyiségek kialakítása a tornaszoba átalakításával valósulnak meg, melynek létrehozása, eszköz-és tárgyi felszereltsége nagy anyagi terhet ró az Önkormányzatra és az intézményre.

Az óvodás kor egyik legfontosabb tevékenysége, készség-és képességfejlesztő eszköze a játék, melynek megvásárlásához szeretnénk kérni az Önök támogatását is.

A beszerezni kívánt, legfontosabb játékeszközök költsége 114.000 Ft.

Kérjük, hogy ha bármilyen összeggel hozzá tudnának járulni az új csoportszoba játékokkal történő felszereléséhez a Mórahalom Közoktatásáért Közalapítvány számlájára történő befizetésükkel, tegyék azt meg.

Bankszámlaszám: 11735115-20001553

Nagyon fontos, kérjük, hogy a közlemények rovatba tüntessék fel: Mórahalmi Napközi Otthonos Óvoda- Méhcske csoport részére.

Információnk szerint bármilyen alapítványhoz befizetett összeg adóalapot csökkentő tényező.

Köszönjük a gyermekek nevében is!

Az intézmény kollektívája

